

MŪSU LIETUVA

NR. 42 (1627) - SEMANÁRIO - 1979 M. SPALIO - OUTUBRO 25 D. 8.00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Šimtametė spauda

Esame įpratę žiūrėti į "Aušrą" kaip pirmąjį periodinį lietuvių laikraštį, pradėtą leisti Tilžėje 1883 metais. Nėra abejonės, kad "Aušros" pasirodymas buvo lemiamo pobūdžio žingsnis tautiniame lietuvių atgimime, tačiau dabar, žvelgdami į savąją spaudą išviniu požiūriu, pastebime, kad pirmasis lietuviškas laikraštis iševijoje buvo "Gazietą Lietuwiszka". Ji pasirodė Niujorke 1879 metų rugpjūčio 16 dieną, taigi, ketveriais metais anksčiau nei "Aušra". Pirmasis "Gazietos Lietuwiszkos" redaktorius ir leidėjas buvo Mikas Tvarauskas, save laikęs lenku, bet norėjęs stiprinti bei gaivinti lietuvius. Deja, šis jo užmojis nebuvo ilgalakis — po 16 numerių laikraštis nustojo eiti, nes turėjo tik 132 prenumeratorius. Po poros metų tas pats leidėjas bandė laikraštį atgaivinti, išleido dar 25 numerius vardu "New Yorko Gazietą Lietuwiszka" ir galutinai ją sustabdė. Šis užmojis atėjo iš buvusio mokytojo, gimusio Kupiškių k., dalyvavusio 1863 metų sukilime ir pabėgusio nuo rusų keršto į Ameriką. Jis jautė reikalą gaivinti bei stiprinti lietuvius, bet pats, matyt, tautinio sąmoningumo nedaug teturėjo ir buvo linkęs į uniją su lenkais. Bandė ta linkme veikti Niujorke, leido dvikalbį laikraštį "Unija", vėliau ir lenkišką laikraštį, bet niekur neįsitvirtino.

IS MINETŲ duomenų matyti, kad š.m. rugpjūčio 16 d. suėjo šimtas metų nuo pirmojo lietuviško laikraščio įsteigimo JAV-se ir aplamai iševijoje. Tai stambi sukaktis, kurios nederėtų praleisti nepastebėjus. Prie šios sukakties jungtina ir antroji, būtent, 75-rių metų spaudos laisvės atgavimo sukaktis (1884—1904—1979). Ši dviguba sukaktis, apimanti ir Lietuvą, ir jos iševiją, turėtų būti puiki proga giliau pažvelgti į lietuviškosios spaudos praeitį, dabartį ir ateitį. Tokioje perspektyvoje galėtų ne tik spaudos žmonės, bet ir plačioji visuomenė žvelgti į lietuviškosios spaudos likimą. Kol kas tos spaudos turime apščiai, bet negalėtume pasakyti, kad apščiai turime ir skaitytojų, kurie sudaro finansinį pagrindą. Tai bene svarbiausias išlikimo elementas. Gali būti geriausi redaktoriai, šauniausi bendradarbiai, bet jei nebus skaitytojų, laikraštis negalės gyvuoti. Juk ir "Gazietą Lietuwiszka" negalėjo įsitvirtinti, turėdama vos 132 prenumeratorius. Ir dabar turėtų likviduoti kiekvienas laikraštis, palikęs su šimtaine ar kiek daugiau skaitytojų. Dėlto plačiosios visuomenės nusiteikimas spaudai yra lemiantis dalykas. O to nepalankaus nusiteikimo visuomenėje yra nemažai. Vieniems lietuviškoji spauda atrodo nereikalinga dėl perdidelio jų pačių "mandrumo", kitiems — dėl permenko tautinio sąmoningumo.

SPAUDOS ŠVENTĖ

J. Zikaras: KNYGNĖSYS

VISDĖLTO neteisinga būtų aiškinti neigiamą visuomenės dalies nusiteikimą vien jos pačios menkavertiškumu. Dalis atsakomybės tenka ir pačiai spaudai. Juk negalima tikėtis skaitytojo dėmesio laikraščiui, kuris jam atrodo visai neįdomus. Taigi, čia iškyla spaudos lygio klausimas. Laikraštis turi būti bent minimaliai įdomus skaitytojui. Svarbu, kad jis rastų ką nors reikšmingo sau. Vieni jieško savo gyvenvietės žinių, kiti — politinių informacijų, tretieji — gerų straipsnių, ketvirtieji — iliustracijų, penktieji — grožinės literatūros, šeštieji — humoro, septintieji — diskusinių rašinių ir t.t. Reiškia laikraštis turi būti įvairus, kaip ir patys skaitytojai. Tą įvairumą teikia visokio žanro bendradarbiai. Jų dėka laikraštis darosi įdomus, nes pajudina daugybę stygų. Kai susidaro ryšys tarp skaitytojų, bendradarbių ir redaktorių, laikraštis darosi gyvas, nes visi jaučia bendrą pulsą. Ir atvirkščiai, kai redaktorius lieka vienas, turįs užpildyti visą laikraštį, pastarasis praranda pulsą, darosi monotoniškas, neatspindintis visuomenės nuotaikų. Dėlto svarbu, kad laikraštis būtų ne monologinis, o dialoginis. Kai visuomenė būna įtraukta į laikraščio puslapius, padidėja ir jos domėjimasis. Taigi, reikia skatinti visuomenę skaityti lietuviškąją spaudą, o laikraščių leidėjus bei redaktorius — ją tobulinti ir jausti visuomenės pulsą.

Tėviškės Ziburiai

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų - spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. **Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!**

SEMĀNĀRIO

MŪSŲ LIETUVA

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil - Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$.300,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol. Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anuncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po 30.00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 39 ŠV. TĒVO VIZITAS LENKIOJE

1979 m. birželio 2-10 dienomis šv. Tėvas JONAS PAULIUS II lankėsi Lenkijoje. Nors sovietinė valdžia neleido nuvykti į Lenkiją nei Lietuvos vyskupams, nei kunigams, nei tikintiesiems, tačiau Popiežiaus vizitą pusė Lietuvos galėjo stebėti televizijos ekranuose. Lietuvos kunigai ragino tikinčiuosius nors per televiziją sekti Šv. Tėvo vizitą Lenkijoje.

Šv. Tėvo viešnagė Lenkijoje paliko didelį įspūdį ne tik Lietuvos tikintiesiems, bet ir ateistams, kurie turėjo progos girdėti Popiežių kalbant ir matyti, kaip komunistinėje valstybėje vyriausybė ir milijonai žmonių sutiko Katalikų Bažnyčios galvą.

Lietuvos sovietinė spauda apie šį Popiežiaus apsilankymą Lenkijoje tepranešė vos keletos eilučių informacija.

BEDIEVIŲ NERIMAS

1978 m. birželio 16 d. Kaišiadoryse įvyko LKP miestų ir rajonų komitetų sekretorių bei kitų ideologinės propagandos darbuotojų pasitarimas, kaip toliau "komunistiškai auklėti darbo žmones". Šį kartą daugiausia kalbėta apie civilinės apeigas ir tradicijas, kurios turi pakeisti religines apeigas bei tradicijas. Dalyvavusių kalbos bei pasisakymai buvo išleisti atskira brošiūra ("Medžiaga", sudarytojas P. Mišutis, Vilnius, 1979). Brošiūra skirta ideologiniams darbuotojams, viešai neplatinama ir išleista labai ribotu tiražu — 400 egz.

Be abejo, ši brošiūra neatspindi visos pasitarimo medžiagos, ji gerokai perredaguota, bet vis dėlto leidžianti susidaryti vaizdą, kas šiuo metu parūpo CK ir kokias direktyvas davė savo propagandos vykdytojams.

Kalbėdamas apie civilines apeigas, A. ČESNAVIČIUS, MT pirmininko pavaduotojas, teigė: "vis platesnis pastarųjų įdiegimas turi padėti dar vaisingiau spręsti religijos ir bažnyčios įtakos žmogui mažinimo, materialistinės pasaulėžiūros formavimo klausimus..." (3 psl.). P. MIŠUTIS, susirūpinęs, kad iki šiol Lietuvoje tebešvenčiami vardadieniai, kelia klausimą: "Tad ar reikia šią "tradiciją" palaikyti? Ir be abejo, siūlo: "Gal užtektų gimtadienių, kurių minėjimo prasmė aiški" (41 psl.) P. MIŠUTIS nori išnaikinti vardadienių tradiciją neva tuo pretekstu, kad "ju prasmė neaiški". Tuo tarpu truputį anksčiau teigė: "...jis (t.y. vardadienis) turėjo religinį atspalvį. Ir švenčiami buvo daugiausia ir plačiausia "šventieji" vardai, turį "patrošius". Ir dabar dažniausiai švenčiami Anta-

nai, Petrai, Povilai, Juozapai, Kazimierai... (41 psl.).

Savo ruožtu Panevėžio m. LKP komiteto sekretorė T. BITINAITĖ priversta konstatuoti faktą, kuris "...neleidžia nusiraminti, nes iš praktikos žinome, jog dar nemaža dalis apeigas dvigubina. Jaunimo tarpe formuojasi nesveika mada tuoktis, bažnyčioje. Prašmatnumo etalonu laikoma — tuoktis vakare kažkurioje bažnyčioje prie Kauno marių. Kartais religiniais patarnavimais naudojasi ir netikintieji, teigdami, kad juo palaiko nacionalines tradicijas" (44 psl.). Toliau T. BITINAITĖ pažymi: "Susirūpinimą kelia didėjantis skaičius žmonių, pernelyg susižavinčių religinėmis relikvijomis, kolekcionuojančių jas, puošiančių jomis butus, manančių, jog tai yra nacionalinės vertybės. Baigiamos nuniokioti senos kapinaitės, net bandoma apiplėšti bažnyčias. Reikėtų griežčiau pakalbėti apie tokius kolekcionierius. Tada gal sumažėtų ir jaunųjų su kryželiais ant kaklo skaičius santuokų patalpose (45 psl.).

Čia primiausia reikėtų paklausti T. BITINAITĖS, iš kur ji žino, kad tie, kurie "naudojasi religiniais patarnavimais", yra netikintys? Antra, tikra tiesa, kad religija saugo mūsų nacionalines tradicijas ir kad mes pradėdame vis giliau šią tiesą įsisąmoninti, nors tos religinės tradicijos T. BITINAITĖS bei kitų panašių laborantų laikomos "nesveika mada". Taip pat nėra čia ir jokio "prašmatnumo etalono", kaip tai norėtų įteigti BITINAITĖ, o tik didesnis atsargumas tų, kurie yra bailesni ir nori išvengti persekiojimų. Tik tegul nustoja persekiojė religiją ir varginę tikinčiuosius, — ir tokiu "prašmatnumo etalonu" galės didžiuotis kiekviena Lietuvos bažnyčia.

Čia neįtikėtino absurdo nusišnekėjo T. BITINAITĖ, teigdama, kad senas kapinaites naikina kolekcionieriai. Šiandien Lietuvoje siaučia ideologinis chuliganizmas, laiminamas valdžios ir skatinamas kaip tik tokiu "ideologiniu darbuotoju", kaip T. BITINAITĖ, turinčiai

drąsos niekšingus ateistų darbus suversti kažkokiems kolekcionieriams ir štai teisinti brutalią antireliginę veiklą, kurios nuolatiniai padovai — smurtas ir jėga.

Kokio reikia įžūlumo ir teigiant tokį absurdišką kaltinimą, kad iš kapinių ir bažnyčių pavogtais kryželiais puošiasi jaunavedžiai, ateidami į santuokų rūmus. O vis dėlto tiesa, kad jaunavedžiai (ir ne tik jie) puošiasi ir, žinoma, ateityje puošis kryželiais ir kitokia religine simbolika, nežiūrint į tai — patinka ar nepatinka T. BITINAITĖI. Ne visi su kryželiais ant kaklo yra giliai tikintys, bet galima, nebijant suklysti, sakyti, kad tokie jaunuoliai vis dėlto dar nėra galutinai paskendę ateizmo prietaruose ir kad jie tikrai nedaužys ir neniekins religinių relikvijų. Galima drąsiai užtikrinti T. BITINAITĖI ir jos bendraminčius, kad ir tuo atveju, jei Lietuvoje šiuo metu nebūtų nė vieno kolekcionieriaus, jaunuoliai puošysis kryželiais ir nemažiau būtų religinių paveikslų bei tautinių simbolių tikinčiųjų ar tautinės savivarbos nepradusių žmonių butuose.

Pasitarime kai kas siūlė "sukurti stiprią materialinę bazę", "tuokti iškilmingai" ir tuo atsverti "religinę įtaką". Šiuo klausimu įdomus P. KŪRIO pastebėjimas: "Per pastaruosius du dešimtmečius respublikoje įregistruotų santuokų skaičius yra daug mažesnis — apie 30 tūkstančių kasmet. Tuo tarpu ištuokų skaičius nuolat didėja, nors beveik 90 proc. santuokų sudaroma iškilmingai. Jeigu 1977 m. liaudies teismai ištuokė 9.428 šeimas, civilinės metrikacijos organai — 940 šeimų — tiesa, jau ne iškilmingoje aplinkoje, — tai 1957 metais respublikoje užregistruota iš viso 1.678 ištuokos" (50 psl.). Z. BARKAUSKIENĖ, Anykščių raj. komiteto sekretorė, pasitarime kalbėjo: "Prieš keletą metų pakartodavo santuokas bažnyčioje apie 60 proc. rajono gyventojų, panašiai buvo ir su gimusių vaikų įregistravimu. Dabar besituokiančiųjų bažnyčioje sumažėjo iki 48 proc (56 psl.).

O juk galėjo partijos sekretorė BARKAUSKIENĖ, taip "gerai žinodama" kad besituokiančiųjų bažnyčioje skaičius mažėja, pateikti pasitarimui taip pat ir ištuokų, abortų, didėjančio alkoholizmo duomenis rajone. Deja, tokia statistika neskelbiama, nes ji išgąsdintų kiekvieną padoresnį žmogų. O svarbiausia — akivaizdžiai parodytų, kad proporcingai didinant ateistų ir indiferentų skaičių, didėja ir blogybės, kurios neša mūsų mažai tautai tikrą pražūtį.

Natūralus klausimas, — pasitarimo dalybiai, tur būt, ieškojo išeities iš tos moralinio pakrikimo pelkės? Deja, ne tai rūpėjo šio pasitarimo dalyviams. Prieštaraudami savo pačių konstatuoti tikrovei ir toliau jie "svarstė", kaip reikia naikinti religines tradicijas, kaip kovoti su tikėjimu, kad būtų įvykdyti Maskvos įsakymai.

IEŠKOME NAUJŲ SKAITYTOJŲ!

Naujiems skaitytojams M.L. bus siuntinėjama

iki šių metų galo

Garbė Jėzui Kristui

KALBA VATIKANO RADIJAS

Vatikano radijo lietuvių sekcijos darbuotojai – iš kairės K. Lozoraitis, A. Kudirkaitė, Prel. V. Kazlauskas - vedėjas, t. J. Vaišnora, M.I.C.

VATIKANO RADIJAS KALBA LIETUVIŠKAI

Kaip žinoma, Vatikano radijas kreipiasi į visą pasaulį ir vartoja visas kalbas. Jo transliacijos prasideda 1,30 val. rytą ir, su nedidelėmis pertraukomis, tęsiasi iki vidurnakčio. Programos perduodamos dvidešimt dviem taip vadinamomis "Europos kalbomis", o taip pat arabiškai, japoniškai, kiniškai ir kai kuriomis Afrikos ir Indijos kalbomis. Be to, yra ir esperantiška programa, ir kiekvieną rytą Šv. Mišios lotynų kalba.

Romų yra kunigų, vienuolių ir seminaristų iš viso pasaulio. Iš jų tarpo Vatikano radijas ima sau bendradarbius, gerai žinančius ir kalbą, ir savo krašto dvasinius bei kultūrinius reikalus. Radijo vadovybė duoda bendrus nurodymus, bet praktiškai kiekvieną tautinė grupė sustato savo programas, atsižvelgdama į tai, kad tos programos klausytojams būtų naudinga ir įdomu.

Kas mėnesį Vatikano radijas išleidžia spausdintą savo transliacijų programą. Viduriniai to leidinio puslapiai paprastai skiriami kurios nors kalbos transliacijų pavaizdavimui. Šių metų spalio mėnesio programos viduriniai puslapiai skiriami lietuviškoms transliacijoms. Viršuje lietuviškai užrašyta: "Garbė Jėzui Kristui. Kalba Vatikano radijas". Žemiau, taip pat lietuviškai, nurodoma, kad lietuviškos programos yra transliuojamos:

Kiekvieną vakarą 21 val. Lietuvos laiku 41,93 m. (7155 kHz), 31.17 m. (9625 kHz), 25,61 m. (11715 kHz) bangomis.

Sekmadienių rytais 9 val. 10 min. 31.17 m. ir 25,61 m. bangomis.

Spalio mėn. 7 d., sekmadienį, 12 val. 30 min. buvo transliuojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Tikimasi, kad artimiausiu laiku bus įvesta pastovi lietuviškų Mišių transliacija.

Toliau puslapiuose privedami kai kurių klausytojų atsiliepimai (tie atsiliepimai atspausdinti angliškai, kad juos galėtų suprasti ir lietuviškai nemokantieji skaitytojai). Romas Giedra iš Palangos (Lietuva) rašo: "Du trečdaliai Lietuvos gyventojų reguliariai klauso Vatikano radijo lietuviškas programas. Tai pripa-

LIETUVIŠKOS PROGRAMOS YRA TRANSLIUOJAMOS:

Kiekvieną vakarą 21 val. Lietuvos laiku 41,93 m. (7155 kHz), 31,17 m. (9625 kHz), 25,61 m. (11715 kHz) bangomis.

Sekmadienių rytais 9 val. 10 min. 31,17 m., 25,61 m. bangomis.

Spalio mėn. 7 d. sekmadienį, 12 val. 30 min. 49, 41, 31, 25, 19, 16 metrų bangomis bus transliuojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Tikimasi, kad artimiausiu laiku bus įvesta pastovi lietuviškų Mišių transliacija.

Programų turinys:

Pirmadienis: Jezus Kristus - pasaulio šviesa. — **Antradienis:** Pasikalbėjimai, spaudos apžvalgos, aktualijos. — **Trečiadienis:** Radijo katekizmas vaikams ir jaunimui. — **Ketvirtadienis:** Mum kalba Popiežius Paulius VI. — **Penktadienis:** Lietuva istorijos vingiuose. — **Šeštadienis:** Dialogas tarp tikėjimo ir mokslo. — **Sekmadienis:** Rytinė laida: Dieviškojo žodžio liturgija; Vakarine laida: Klausimai ir atsakymai.

Beveik kiekviena programų laida prasideda tarptautinėmis ir lietuviškomis žiniomis.

žįsta net sovietų slaptosios policijos (KGB) agentai. Tas faktas aiškiai įrodo, kad Vatikano radijo lietuviškos programos pilnai atitinka klausytojų pageidavimus ir padeda visiems tiems, kurie jaučiasi materialistinės ideologijos viduriniai apgauti. Klausytojai tik apgailėstauja, kad Jūsų programos per daug trumpos. Jie pageidauja ir prašo, kad lietuviškų programų laikas būtų prailgintas".

J. Dėdinas iš Šveicarijos ir D. Kenstavičius iš Vakarų Vokietijos džiaugiasi, kad Vatikano radijas transliavo šv. Mišias lietuviškai, ir tikisi, kad lietuviškas Mišias bus galima girdėti kiekvieną sekmadienį.

Tie lietuviškai programai skirti viduriniai puslapiai papuošti lietuviška juosta ir Lietuvos ženklu – Gedimino stulpais. Yra ir dvi fotografijos: Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas ir popiežiaus Jono Paulio II susitikimas su Lietuvių Jaunimo Kongreso dalyviais 1979 m. rugpiūčio 1 dieną. Po ta fotografija (kuri vaizduoja popiežių, priimančių lietuvių jaunuolių dovaną) anglų kalba nurodoma, kad tas kongresas įvyko Anglijoje ir Vokietijoje, kad jame dalyvavo apie 600 jaunų lietuvių, atstovaujančių lietuvių bendruomenės

14 kraštų ir keturiuose kontinentuose. Pastebima taip pat, kad Vatikano radijas nuolat perdavė specialius pranešimus apie to kongreso eigą.

Transliacijų valandos čia nurodomos Lietuvos laiku. San Paulyje tai bus šešiomis valandomis anksčiau, taigi kasdien 15 val. ir sekmadienio rytais 3,10 val. — Visos tos transliacijos nukreiptos iš Italijos į Šiaurės — Rytų Europą; bet, turint gerą radijo aparatą, gal jas galima girdėti ir San Paulyje.

— kun. V. Pupinis

Titulas, programų tvarkarastis ir nuotraukos paimtos iš Vatikano Radijo mėnesinio biuletenio **RADIOVATICANA PROGRAMMES**.

Seu tempo é valioso demais...

para desperdiçá-lo com inquilinos, fiadores, contratos, informações, etc.

Mas agora você vai ter tempo de sobra para os negócios mais importantes e lucrativos, confiando a administração ou venda dos seus imóveis aos nossos 20 anos de tradição,

representados por idoneidade e presteza.

Garantimos o pagamento do aluguel com ABSOLUTA PONTUALIDADE, e a Assistência Jurídica é GRATUITA

E tem mais: você não precisa usar seu capital para reformar seu imóvel.

Nós financiamos a reforma necessária para locação do mesmo,

SEM NENHUM ACRÉSCIMO

Venha tomar um café conosco e comprove.

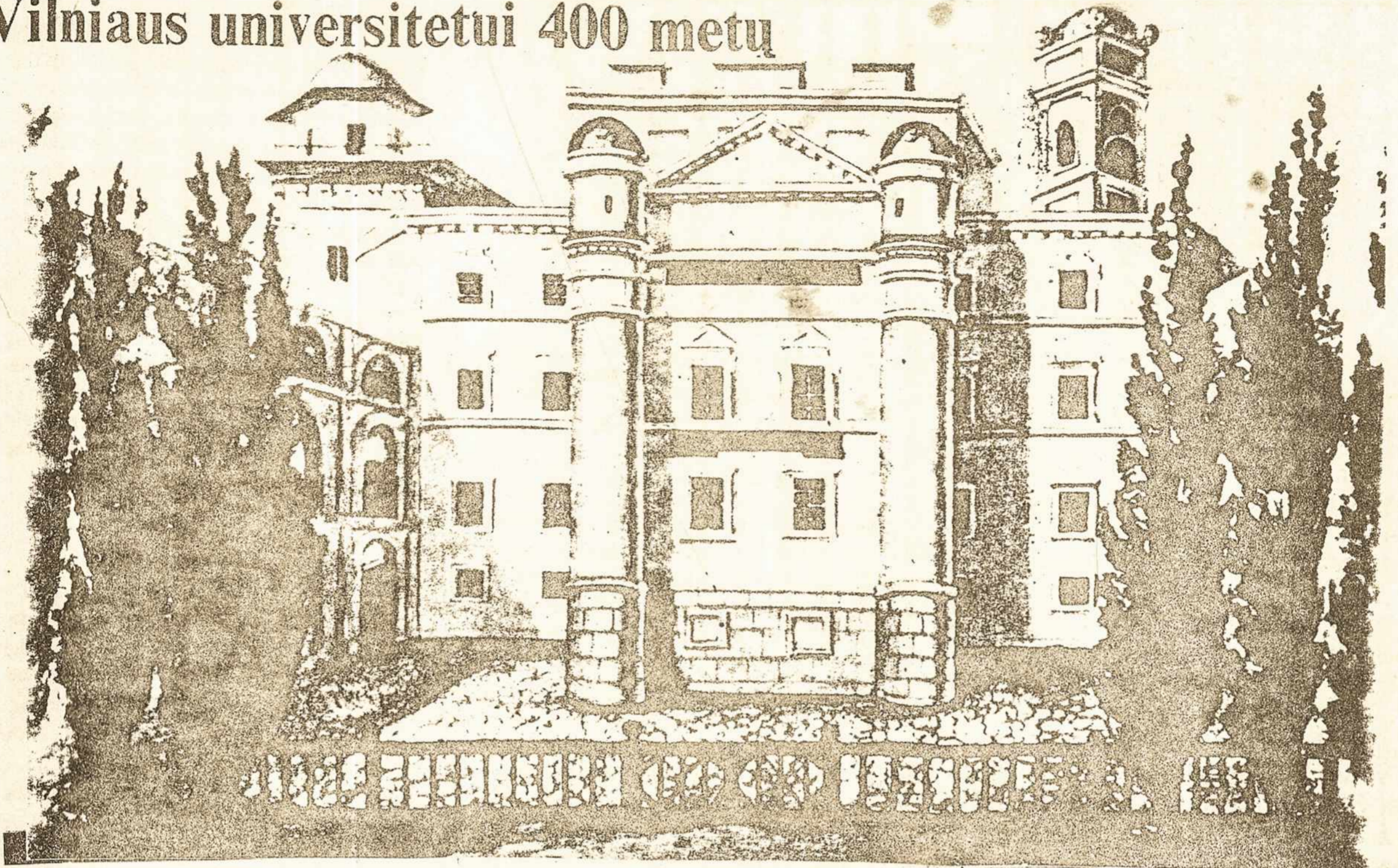
ALUGADORA E IMOBILIÁRIA SANTO ANDRÉ S/C LTDA.

ESSE

CRECI - 12592

R. Dona Gertrudes de Lima, 520
Tels: 449-4848 e 449-6464 — S. André

Vilniaus universitetui 400 metų

Universiteto observatorija XVIII a.

Universitetas buvo gerai aprūpintas ir žymiai praplėstas. Jame veikė keturi fakultetai: fizikos ir matematikos, medicinos, moralinių ir politinių mokslų, literatūros ir laisvųjų menų. Prie universiteto priskirta 1808 m. įsteigta Vyriausioji kunigų seminarija, 1780 m. įsteigta vidurinių mokyklų mokytojų seminarija ir 1798 m. įsteigta meno mokykla.

Nuo 1803 iki 1823 m. universitetas augo ir klestėjo. Fizikos ir matematikos fakultetas, kuris aprėpė visus tiksluosius ir gamtos mokslus, pasiliko svarbiausiu universiteto fakultetu. Fiziką toliau dėstė jau pagarsėjęs profesorius Juozas Mickevičius. Darbas toliau buvo tęsiamas ir Vilniaus universiteto observatorijoje Počobuto mokiniui (vėliau rektoriui) Jonui Sniadeckiui prižiūrint. Prancūzas gydytojas ir botanikas Jonas Emanuelis Gilibertas, „Lietuvos botanikos tėvas“, atvykęs į Vilnių, iš Gardino perkėlė dalį savo įsteigto botanikos sodu. L. Stuoka-Gucevičius tęsė savo architektūrinį darbą.

Medicinos fakultetą tvarkė Jonas Frankas. Čia profesoriavo žymusis italas anatomas Steponas Laurynas Bisi ir chirurgas V. Pelikanas, padaręs pirmą lavono skrodimą Lietuvoje.

Teologijos fakultete dirbo Motiejus Valančius, vėliau tapęs žemaičių vyskupu. Laisvųjų menų fakulteto žymiausioji asmenybė buvo profesorius Gabrielis Ernestas Grodekas. Jo įtakoje brendo daug rašytojų, jų tarpe Adomas Mickevičius ir Simanas Daukantas.

Imperatoriškame Vilniaus universitete gana greitai lotynų kalba buvo pakeista lenkų kalba, tapdama oficialia dėstymo kalba. Po Počobuto ir Stroinovskio rektoriavimo, o ypač Jono Sniadeckio rektoriavimo metais įsitvirtino lenkų kalbos vartojimas. Po 1824 metų, Mikalojaus I valdymo laikais suintensyvėjus Lietuvos rusinimui, universiteto raštinėje įvesta rusų kalba. Tais pačiais metais universitete prasidėjo studentų ir profesorių veiklos slopinimas.

Vyko sekiojimai, tardymai. Rusams nepatinkūs profesoriai, kaip J. Lelevelis, I. Danilavičius, K. Kantrimas ir kt. buvo pašalinti iš pareigų.

Universitete steigėsi slaptos studentų draugijos, k.a. filomatų draugija („mokslo mėgėjų“) ir kt. Universiteto studentų organizacijose vyravo stipri patriotinė dvasia. 1831 metais, universiteto rektorius bandė sulaukyti studentus nuo dalyvavimo sukilime. Jis panaikino numatytas Kalėdų atostogas. Vis vien keletas šimtų studentų išėjo į sukilimą.

Sutrukdytas mokslas neatsigavo. Sukilimui pasibaigus, prasidėjo nauja represijų banga. 1832 m. lapkričio 1 d., 243 metus veikusį universitetą, uždarė caras Mikalojus I. Dar veikė medicinos fakultetas, paverstas į Vilniaus Medicinos-Chirurgijos akademiją, ir teologijos skyrius, paverstas į Dvasinių Vilniaus akademiją. 1842 m. Medicinos-Chirurgijos akademija buvo uždaryta, o Dvasinė akademija buvo perkelta į Petrapilį.

Nuo pat Vilniaus jėzuitų akademijos įsteigimo Vilniaus universitetas buvo švietimo ir kultūros židinys ne tik Lietuvoje, bet visoje Rytų Europoje. Katalikiškoji kontrreformacija ne tik puoselėjo mokslą ir tikėjimą, bet netiesiogiai rūpinosi lietuvių kalba, ką liudija Daukšos, Sirvydo, Slavočinskio ir kitų lietuvių kalbos paminklai. Šiais paminklais naudojosi ne tik ano meto studentai bei profesoriai, bet ir devynioliktojo amžiaus lietuviybės skiepytojai, ka Dionizas Poška, Simanas Daukantas ir Fridrichas Kursaitis.

Net ir vadinamasis „lenkiškas“ imperatoriškas universitetas sugebėjo išauklėti lietuvius patriotus. Simanas Daukantas ir Motiejus Valančius abu buvo Vilniaus universiteto auklėtiniai.

Šalia tautinio ir religinio jnašo, Vilniaus universitetas išauklėjo labai daug mokslininkų, savo sričių specialistų. Vilniaus universiteto observatorija savo laimėjimais lyginosi su

geriausia pasaulyje – Oxfordo universiteto observatorija Anglijoje.

1832 metais Lietuva neteko savo universiteto, o po dešimties metų buvo uždarytos Medicinos-Chirurgijos ir Dvasinė akademijos. Per tuos metus, iki dvidešimtojo amžiaus pradžios, daugiausia pastangų universitetą atstatyti dėjo bajorija. 1905 m., atgavus spaudą, Vilniaus universiteto atsteigimo klausimas tapo aktualus ir plačioje visuomenėje. Tačiau tuometinė Rusijos valdžia Vilnių laikė nepatikimu miestu. Kilus Pirmajam pasauliniam karui, Vilniaus universiteto steigimo klausimas vėl buvo atidėtas. Nepaisant visų kliūčių, lietuvių politinių srovių atstovų konferencija Berne, Šveicarijoje, 1916 m. nusprendė, kad Vilniaus universiteto atkūrimas yra vienas svarbiausių ateities darbų.

PASAULIO LIETUVIS

JUOZAS FRANKAS (171 – 1842 m.)

Vilniaus universiteto medicinos terapijos klinikos vedėjas (1805 – 1823 m.) ir Medicinos fakulteto profesorius. Kartu su savo tėvu, Jonu Petru Franku, įvykdė pagrindinę fakulteto reformą ir paruošė naują mokslo planą, kuris tapo pavyzdiniu planu kitiems carinės Rusijos universitetams.

Veda: M. Vinkšnaitienė
rua Barão do Brásil, 367 - 03145 - S. P.

MOTERŲ BAZARAS

Pirmasis Liet. Kat. Moterų Draugijos suorganizuotas bazaras spalio mėn. 13 ir 14 d.d. Vila Zelinoje praėjo su nemažu visuomenės susidomėjimu bei pritarimu.

Prieš bazaro atidarymą buvo trumpa meninė programa, kurioje pirmiausia pasirodė vaikų grupė „Ratukas“, vad. M. Vinkšnaitienės ir talkininkaujant A. P. Tatarūnaitei, ir išpildė kelis populiarius žaidimus. Paskui jaunimo choras „Volungė“, vadovaujamas Kristinos Valavičiūtės ir pianu akompanuojant S. Banytei, nuotaikingai padainavo 3 dainas, Petronėlė Banienė kartu su anūke Lucia padainavo „Bijūnėlį“, pagaliau moterų grupė padainavo 3 liaudies dainas, pianu akompanuojant L. Banytei.

Po programos įvyko oficialus bazaro atidarymas, kaip kaspiną į eksponatų salę atrišo kleb. J. Šeškevičius. Žmonių dalyvavo virš šimtinės, kurių dauguma tuojuo skubėjo ką nors patinkamo sau nusipirkti.

Veikė taip pat įvairių valgių užkandinė, kurioje dirbė V. Skurkevičienė, Alb. Saldienė ir Iz. Skurkevičiūtė.

Tiek šeštadienį tiek sekmadienį bazare judėjimą gerokai trukdė lietus. Tačiau vistiek buvo surinkta keliolika tūkstančių kruzeirų labdaros reikalui. (Tiksliai suma bus paskelbta vėliau).

Prie šio bazaro rengimo darbu prisidėjo šios moterys: O. Koralovienė, A. Guzikauskienė, V. Vosylienė, Ap. Baltaduonienė, Iz. Seliokienė, O. Šimonienė, Z. Pilypavičienė, O. Simkevičienė, B. Bagdžiūtė, Z. Anfimovienė, Ir. Anfimovaitė, Ang. Tatarūnienė ir M. Vinkšnaitienė.

Liet. Kat. Moterų Draugija nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie paaukojo daiktų bazarui, o taip pat visiems eksponatų pirkėjams. Teatlygina Visagalis visiems gausiomis malonėmis.

Danutė

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

MŪSŲ SVEIKATA

NEMIGA

Miegas yra pati gražiausia Dievo dovana. Tai yra kūno ir dvasios pasitenkinimas. Miegas žmogaus organizmui yra daug svarbesnis kaip maistas. Mes žinome, kad badautojai be maisto gali išgyventi dienomis ir savaitėmis, bet be miego po kelių dienų išsisems ir sugrius. Kinijoje anksčiau nusikaltėliui buvo taikomas šis miego sulaikymo procesas. Tai buvo pati didžioji bausmė, kai norėta dieną ir naktį išlaikyti kalinį be miego, tuo būdu greitai pasibaigdavo. Miegas dar šiandien mokslo nėra išaiškintas reiškinys, ir mokslininkams dar didelis neišspręstas uždavinys. Mūsų smegenys dirba miego metu, tik gal kiek lėčiau – silpniau. Tuo momentu, kada mes uždarome akis ir užmiegame, atsiduodame sapnui ir sapnuojame visą naktį iki pabudimo. Bemiegant užtenka kelių sekundžių laiko, kad perbėgtume per visą praeities laikotarpį.

Miego tikslas

Miegas turi savo tikslą. Dienos metu palaikome per miegą prisikrautą energiją. Taip darome per visą mūsų gyvenimą. Nakties metu išsimės, dienos metu eikvojame prisikrautą stiprybę.

Kiek ilgai turime miegoti?

Bendrai paėmus, suaugusiam žmogui užtenka 7-8 val. miego. Nervingi, anemikai turi miegoti iki 10 val. Vaikai turi anksti atsigulti ir miegoti iki 10-12 val. Suaugusiems sunkiau nustatyti miego laikas, nes priklauso, ką jie dirba. Raštinių darbuotojams reikalingas trumpesnis poilsio laikas, kaip sunkiai dirbančiam fizini darbą. Yra žmonių, kurie reikalauja daug miego, tuo tarpu kiti pasitenkina, keliomis valandomis miego ir jaučiasi sveikai. Yra žmonių, kurie niekad be vidurnakčio neatsigula, o kiti dienos metu miega. Patartina yra visuomet prieš vidurnaktį atsigulti.

Trumpas, bet gilus miegas reikalauja daug trumpesnio laiko poilsui. Yra genijų, kaip Napoleonas, Goethe ir kiti kurie labai trumpą laiką temiegodavo. Garsus medicinos mokslininkas Wirsovas, kuris savo proto skaidrumu pasiekė gilią senatvę, temiegodavo tik apie 4 val. Tai buvo jo normalaus miego laikas.

Nemigos priežastys

Reikia nustatyti nemigos priežastis ir jas pašalinti. Ar nemiga priklauso nuo dvasinio ar organinio stovio? Dalis medicinos mokslininkų galvoja, kad nemigos priežastys yra netvarkoje burnoje glandai ir nosies muskulatūra sukelia sunkumus kvėpavimui, tai tuo būdu

trugdo miegojimui. Blogas nervų sistemos veikimas taip pat sukelia nemigą. Persidirbimas, įsierzinimas, susijaudinimas, per didelis džiaugsmas, rūpestis, nepritekliai ir visi pergyvenimai neleidžia tinkamai miegoti. Dažnai blogas virškinimas, skilvio perpildymas, ne laiku pavalgymas taip pat būna blogo miegojimo priežastis. Jaudinantis knygų skaitymas savo turiniu prieš miegą daro didelę žalą skaitytojui. Kai kurie yra pripratę užmigti tik prie tam tikros, jam įprastos pozicijos jo lovoje, jos neturint blogai miega. Miegoti turime šviriame kambaryje, prie geros ventiliacijos ir gryno oro. Tinkamiausias oras miegoti yra sausas oras. Jei pagalvosime, kad trečdalį mūsų gyvenimo turime praleisti miegamajame kambaryje, tai turime atkreipti daug dėmesio į miegojimo sąlygas.

Persivalgymas vakare kenkia žmogui miegoti

Sunkus persivalgymas vakare dažnai būna nemigos priežastimi. Miegas būna neramus, dažnai pabundamė, sapnuojame ir jaučiame lyg didelį slėgimą – sunkumą. Vakariene turi būti visuomet vegetariška. Kepti obuoliai, apelsinai labai gerai veikia į miegą. Yra žmonių, kurie atsigula tuščiu skilviu, ir negali jokių būdu užmigti, jei nepaims kokį nors maistą. Alkoholis, nikotinas, pupelių kava, stipri arbata erzina nervų sistėmai ir neleidžia užmigti.

Vandens metodų panaudojimas

Prie nemigos gydymų didelę rolę vaidina vanduo, kuris iššaukia tinkamą kraujo cirkuliaciją ir palankiai veikia į miegą. Prie normaliai šiltų kojų šalto vandens trumpalaikės vonios, o prie šaltų kojų šilto vandens vonios labai gerai veikia į miegą. Prie stipresnės nemigos yra panaudojamos sėdimos vonios šaltame vandenyje. Po to tuojuo atsigulti į lovą. Homeopatinis patarimas – prieš einant gulti išgerti puoduką arbatos su Valeriono lašeliais arba ramunėlių arbatos.

Mes patys iš savo pusės taip pat turime stengtis sudaryti tinkamas sąlygas miegui. Stengtis atsipalaiduoti nuo visokių erzinančių minčių. Galvoti tik apie gražius dalykus ir malonius prisiminimus. Naujų jėgų prisipildymas priklausys nuo mūsų pačių stiprios valios ir supratimo.

Al. Vaisiūnienė

ŠYPSENOS

Vertinga muzika

— Mano dukros muzikos pamokos atnešė daug naudos, — gyrėsi tėvas.

— Ar ji taip puikiai groja? — paklausė svečias.

— Ne, bet jos muzikos dėka aš galėjau labai pigiai nupirkti artimiausio kaimyno namą.

Viename Madrido restorane kabo iškaba: „Šerti šunis liekanomis nuo stalo draudžiama“.

Tūlas svečias žemiau prirašė: „Gyvulių globos draugija“.

MŪSU LIETUVA

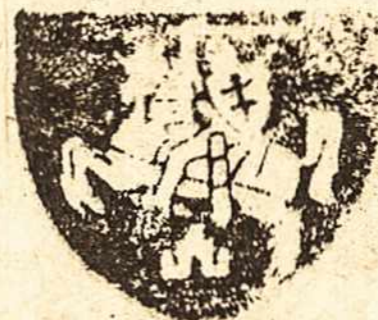

EM PORTUGUÊS NR. 18 (25)

ESTÔNIA

LETÔNIA

Suplemento de
MŪSU LIETUVA NR. 42 (1627) 1979.X.25

LITUÂNIA

LITERATURA LITUANA

(Sinopse)

(continuação do número anterior)

O governo da Rússia czarista interferia com a ascensão da literatura lituana. Depois de malfadada insurreição de 1863, e por quarenta anos, foi proibida a impressão em lituano, em caracteres latinos, obrigando-se o uso dos caracteres russos. A política de russificação fez surgir uma forte resistência que deu forma definitiva à nova literatura lituana. As publicações nos caracteres proibidos imprimiam-se na Prússia Oriental e eram trazidos à Lituânia clandestinamente. Os primeiros periódicos (exemplares) deste tipo se chamavam "Aušra" (Aurora) e "Varpas" (Sino). A luta pela imprensa, na qual finalmente foram vitoriosos os lituanos em 1904, obteve no seio da cultura lituana valor de paradigma. Atualmente periódicos secretos de resistência ao regima na Lituânia têm os mesmos nomes "Aušra" e "Varpas" e até continuam a antiga numeração.

Devido à interdição da imprensa, os romances e os dramas lituanos apareceram bem mais tarde do que nos países vizinhos (e é particularmente interessante o seu florescimento no século XX). Entretanto, nem na época da interdição, não faltaram escritores de renome. As criações satíricas e etnográficas do bispo Motiejus Valancius (1801-1875) deram início ao conto lituano. Poeta e publicista, redator de "Varpas", Vincas Kudirka (1858-1899) compôs o hino nacional Lituano. No domínio da prosa reinava o regionalismo, quadros realistas de costumes e da existência quotidiana. A prosa de Vincas Pietaris (1850-1902), Žemaitė (1845-1921), Šatrijos Ragana (1878-1930), Aisbe (1864-1933) e de tantos outros se lêem extensivamente até hoje. O estilo e a alma da época foram muito bem cativados por dois dos mais conhecidos autores que se estabeleceram como clássicos nacionais e que deram forma definitiva à língua literária lituana: Maironis (1862-1932) e Vaižgantas (1869-1933). O primeiro compôs poemas líricos de inspiração filosófica e patriótica (coleção "Pavasario Balsai", Vozes de Primavera), o segundo na sua epopéia em prosa "Pragiedruliai" criou uma representação detalhada e sintética de Lituânia de então.

Uma vez vencida a batalha pela imprensa e não havendo mais necessidade de dissipar energias na luta pela sobrevivência da nação, a cultura lituana enriqueceu-se notavelmente e a literatura começou a propor problemas puramente estéticos. Ela foi influenciada pelas correntes modernistas ocidentais e também pelas novas literaturas russa e polonesa. Jonas Biliūnas (1879-1907), Antanas Vienuolis (1882-1957), Dobilas (1872-1934), Ignas Šeinius (1889-1959) se impuseram como mestre da prosa psicológica e impressionista. Original e fecundo, Vincas Krėvė (1882-1954), criou contos realistas ao lado de lendas e dramas neoromânticos. Os dramas escritos sob influência da filosofia Oriental estabeleciam o renome de Vydūnas (1868-1953), que foi o único lituano membro do P.E.N. Club antes da Segunda Guerra Mundial. Os poetas Montiejus Gustaitis (1870-1927), Mykolas Vaitkus (1883-1973), mostram tendências ao estetismo filosófico, a poesia mais superficial é representada por Liudas Gira (1884-1946), que exercia também a função de crítico popular. Juozas Albinas Herbačiauskas (1876-1944), que mantinha contatos íntimos com a vanguarda polonesa, propagava um modernismo radical. O poeta simbolista Jurgis Baltrušaitis (1873-1944), deixou marcas na poesia russa; nos seus últimos anos ele escrevia em lituano e foi considerado, assim como Krėvė, como candidato lituano ao prêmio Nobel. Naquela mesma época a poesia francesa era enriquecida por Oscar Milosz (1877-1939), descendia da aristocracia lituana, que preferiu optar pela cidadania lituana, se bem que não tenha escrito em lituano.

Ao fim da Primeira Guerra Mundial, após a queda dos impérios Alemão e Russo, a Lituânia reconquistou a sua independência depois de um intervalo de cento e cinquenta

anos. Foi o começo de uma nova era. Multiplicavam-se as publicações literárias, fortificava-se seriamente a educação pública, estabeleciam-se vivos contatos com o mundo Ocidental, sentia-se a euforia da autonomia — e tudo isso influenciou os escritores. Maironis, Vaizgantas, Kreve e outros clássicos da época precedente continuavam suas criações: alguns deles escreveram suas obras mais importantes neste período. Surgiam novos talentos. Um grupo de simbolistas que considerava, Baltrusaitis como mestre, produziu alguns autores de valor duradouro. Um deles foi Vincas Mykolaitis-Putinas (1893-1967), o poeta mais célebre depois de Maironis, que ocupa no seu país um lugar análogo ao de Rilke. Além de lírica filosófica escreveu também em prosa (seu romance “Altoriu šesėly” — Na Sombra dos Altares).

A este grupo também pertenceu no início o poeta novador Balys Sruoga (1896-1947), em cujos versos podemos distinguir traços de surrealismo. Ele tornou-se célebre mais pelos seus dramas baseados na história lituana, modelados conscientemente nas crônicas de Shakespeare. Simbolista rigoroso, Faustas Kirša (1891-1964), além de lírica escreveu também “alta sátira”. Petras Vaičiūnas (1890-1959), que havia frequentado a escola simbolista, transformou-se em dramaturgo popular. Outro grupo que se opunha tanto aos velhos clássicos como aos simbolistas era o grupo dos futuristas (Keturių, Vėjų, Sąjudis — Movimento dos Quatro Ventos). Com um certo sucesso eles tentaram “europeizar” e “urbanizar” a literatura lituana, não evitando elementos grotescos, chocantes ou absurdos. Em 1927 o movimento futurista se desintegrou, deixando dois de seus chefes com lugares mais ou menos distintos na literatura: o Engenhoso Kazys Binkis (1893-1942) e Juozas Tysliava (1902-1961). Mais afastado dos demais escrevia o expressionista cosmopolita Jurgis Savickis (1890-1952), autor de contos, relações de viagens e de valiosos diários.

A nova geração que se formou já durante a época da independência, entrou na literatura nos anos 30. Entre eles se distinguiu o grupo de *Terceiro Fronte* (Kazys Boruta, 1905-1965; Petras Cvirka, 1909-1947; Antanas Venclova, 1906-1971; Kostas Korsakas, 1909-), autores políticos e literariamente radicais, que acentuavam os aspectos sociais e criticavam acerbamente o “establishment” da jovem república Lituana. Tinha-se aliado a eles a nova poetisa Salomėja Neris (1904-1945); embora suas íntimas e líricas miniaturas, que uniam a tradição das canções populares à psicologia moderna, por vezes reminiscências de Anna Achmatova ou de Emily Dickinson, não tenham muito a ver com o programa do *Terceiro Fronte*. Mais próximo ao *Terceiro Fronte* foi o poeta do protesto social Vytautas Montvila (1902-1941). Outro grupo, *Piūvis* (Incisão), esforçava-se para criar uma arte de caráter moderno e ao mesmo tempo nacional, sem se identificar com o radicalismo político. A ele pertenceram Jonas Aistis (1904-1973), lírico elegíaco, com acentos existencialistas, e Antanas Miskinis (1905), que escreveu poesia inovadora de caráter cívico e patriótico. O ideólogo do grupo foi Petras Juodelis (1909-1975). O movimento neocatólico deu um poeta original e vigoroso, Bėrnardas Brazdėzėionis (1907), em cujas catastróficas visões líricas com motivação bíblica se expressava o pressentimento da guerra num futuro próximo e o exílio. A este mesmo movimento, pertenceram prosadores cujo papel pelo menos parcialmente podemos comparar ao de Bernanos e de Mauriac na França: Juozas Grušas (1901), Antanas Vaičiūlaitis (1906), Juozas Paukštelis (1899). Muitos escritores ficavam à margem dos grupos literários e mantinham com eles somente contatos temporários. Vamos mencionar ao menos os mais conhecidos. Provavelmente a última representante da prosa regional, Ieva Simonaitė (1897-1978), descreveu epicamente a região de Klaipėda — a parte da Lituânia germanizada, protestante, de caráter étnico particular. Liudas Dovydėnas (1906), pintou de maneira viva a vida quotidiana das aldeias. Kazys Inčiūra (1906-1974), Stasys Santvaras (1902), Jonas Graičiūnas (1903), Vytautas Sirijos Gira (1911), estabeleceram sua reputação como poeta; Augustianas Gričius (1899-1972), Teofilis Tilvytis (1904-1969) como autores satíricos.

KALBĖK IETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf. D. Petraitis

Darbas – žmogaus gyvenimo
pagrindas

Darbas yra 98 procentai
genijaus

Edisonas

MAŽIEJI DARBO MILŽINAI

Kai į medaus korį pasižiūri, nustembi žmogus: toks mažas padarėlis, ta bitelė, o sunėša, sudeda, suklijuoja korį.

Bitutė yra nuostabi darbininkė. Ji nepažįsta tinginio gyvenimo. Kada lauke visi lietūs lyja ir visi vėjai pučia, o perkūnija, audra siaučia, tada mūsų bitutė dirbti negali. Ji tada kenčia, liūdi, laukdama giedros, kada ji vėl galės pasileisti į darbą...

Gal būt, tau teko eiti mišku pro dideles, rudai juosvas krūvas, ne žmogaus rankų supiltas, ne jo sunėštas. Gal tau teko eiti pro skruzdėlynus, pro skruzdėlių miestus.

Sulygink, žmogau, šį didelį skruzdėlyną su ta mažyte jo architekto, jo inžiniere statybininke. Skruzdėlių darbas ir pasiaukojimas kiekvieną protingą žmogų sužavi, pamoko ir darbui nuteikia.

Alfa Sušinskas

ŽODYNAS

pagrindas – pamatas, atrama, ant ko statomi pamatai

korys – bičių padarytas medui laikyti indas, patalpa.

nuostabus – kas nustebina, labai gražus ar įdomus

tinginys – kas nedirba, kas nenori dirbti

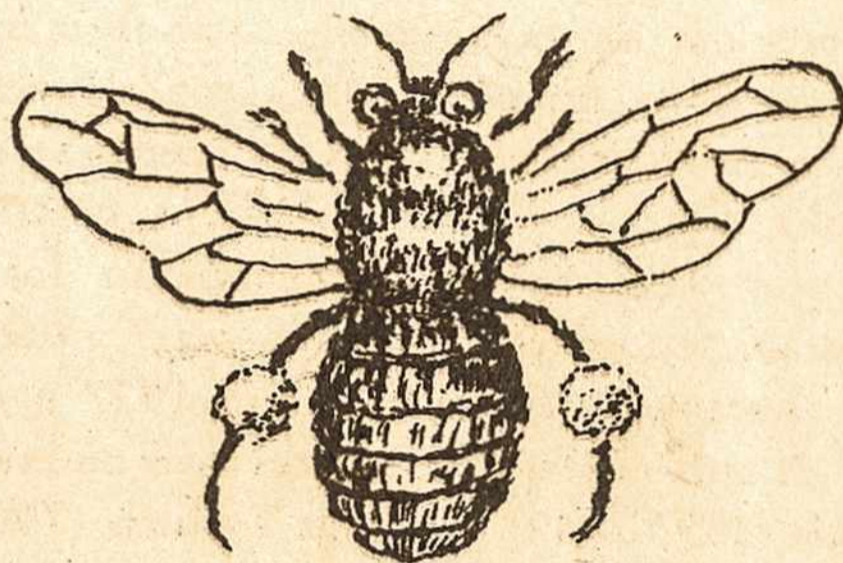
giedra – laikas po lietaus; kai nelyja

skruzdėlynas – mažų vabalų supiltas kalnas, jų gyvenama vieta

pasiaukojimas – atsidavimas, pasišventimas

protingas – kas turi protą, kas yra išmintingas

nuteikti – pakreipti, palenkti, pastumti

BITĖ

ATSAKYTI Į KLAUSIMUS

1. Ar tau patinka medus?
2. Ar pagalvojai apie bitutes, kai valgei medų?
3. Ar matei kuomet nors avilį?
4. Ar nebijai bičių? Kodėl?
5. Ar matei kur nors didelį skruzdėlyną?
6. Ką autorius nori pasakyti su šiuo straipsneliu?
7. Ar tavo gyvenimas sunkesnis už bitutės gyvenimą?
8. Ar supranti darbo reikalą ir naudą?

Aulas de lituano

Todos os sábados

15,00 - 16,30

Rua Inácio 621 V. Zelina

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TOLIMIEJI KVAADRATAI

PASAULIUI NEMATOMA KOVA

Kunigai negalėjo susilaikyti. Jie nebežiūrėjo, kokie šnipai klausėsi jų pamokslų, jie iš sakyklų skelbė, kad šitoks rusų darbas peržengia visas ribas. Taip elgtis gali tik nežmonės. Jie ramino ir guodė savuosius. Jie sakė: tai ne lavonai gulėjo tenai rinkoje, ne gendantis mėsa, tai kankiniai, kurių kraujas nenueis nė lašeliu pro šalį. Jie išperka laisvę ir Dievą išmaldaus gailestingumo.

Plateliuose buvo dar baisėnis atsitikimas prieš naujus metus, 1948 Dovainiuose įvyko susišaudymas. Partizanas Jonas Dvarionas, kilęs nuo Salantų, buvo sužeistas į ranką. Matyt, galvojo, kad čia nedidelis daiktas, ir jam pavyks saugiai pasišalinti. Jis ėjo ir ėjo, ir, tur būt, nė nepajuto, kaip nuo didelio kraujo nutekėjimo jis apsilpo, palindo po medžiu ir tenai sušalo, o pėdsakais kruvinais rusai atsivijo ir atrado jį susirietusį, be sąmonės, bet gyvą. Tai atgaivino jį, tardė, mušė ir, nieko nesužinoję, buožėmis pribagė. Ir kūną, išvilkę iki paskutinio siūlelio, išmetė Plateliuose, turgaus aikštėje.

Keturias dienas jis ten išgulėjo. Per žmones ėjo gaileščio ir baimės kalbos, tai išgirdo ir žuvusiojo motina. Ji atbėgo, nors pasižiūrėti, gal būt, ji savo širdyje vis manė, kad neteisybė, kad čia ne jos sūnus.

Ir, kai pamatė jį taip paniekintą, apleistą, sudaužytą neišlaikė. Prišoko prie kūno ir, apsikabinusi verkė taip, kad visiems širdis plyšo.

— Vot, suchynsyn, sulaukei mamašos, — juokėsi enkavedistai, spardydami lavoną, ir draskė motiną už pečių, traukdami nuo mirusiojo.

— Tai tu mums auginai tokius banditus, palauk, — jie atplėšė ją nuo jos vaiko ir nusivedė. Ir niekas nežino, kas toliau su ja buvo.

Tai vis taip ir taip. Ar tu grįši namo, ar tu sutiksi pažįstamus. Kiekviename miestelyje, kiekviename kaime neišgirsi nieko kito — tiktai: išvežė, kalėjime, žuvo, matėme aikštėje.

Kai 1948 metų birželį, po Troškūnų savaitės, aš ieškojau darbo, tai buvau Plungėje tuo reikalu. Turėjau tenai pažįstamų, tai vis maniau, bus lengviau ką nors apsiklausinėti. Ir taip išbuvau porą dienų. Tai vieną rytą atbėga šaukdama Kazlauskienė, mano gero dicitulio žmona. Neseniai jie buvo vedę jauni žmonės, gi jinai, tai tiktai kokių 23 metų, ir labai mylėjosi. Jis ūkininko sūnus, bet labai gražiai piešdavo, kad kitokie laikai, tai tikrai būtų mokyti išėjęs ir dailininku pasidaręs.

Jisai slėpėsi nuo kariuomenės bunkerėlyje ponamais. Bet bolševikai jį pagavo. Kiek žmona stengėsi, nieko negalėjo sužinoti, kas jam atsitiko. Ir praėjo nemaža laiko, kaip ji kankinosi ir ieškojo, teiravosi. O dabar ji stovėjo čia, gražydama rankas ir kukčiojo:

— Pasakė, pasakė, kame —

Ir ji pradėjo bėgti kažkur, aš paskui ją. Negalėjau jos vienos leisti, ir galvojau, gal jau galėsiu padėti. O ji bėgo klupdama į užmiestį. Iki apkasų.

Tuos apkasus buvo vokiečiai iškasę, manė, kad čia sulaukys frontą. Apkasai maždaug pusės metro gilumo, ir tenai pamatėme, gulėjo keliolika lavonų. Vyras ir viena nuoga moteris. Ir staiga mane apėmė toks apmaudas, kad neišmaniau, kokia bausmė turi kristi ant tų, kurie užmuša ir apvagia užmušę.

Staiga išgirdau baisiai skaudų ryktelėjimą. Tai Kazlauskienė atrado savo vyrą. Aš pribėgau. Kai kurie lavonai buvo apiberti šiek tiek smėliu, ir dabar moteris buvo pamačiusi, kaip iš po smėlio kyšo jos vyro margas švarko gabalas ir abi rankos. Ji suklupusi savo pirštais žėrė žemyn smėlį nuo lavono ir, kai pamatė veidą, apkabino ir šluostė smėlį nuo jo akių.

Ką gali žmogus sakyti, kaip raminti? Aš tiktai stovėjau šalia jos ir laukiau, kol ji pavargo galutinai nuo sielvarto, raudojimo ir ašarų,

SKAITYTOJAI RAŠO...

ŽINIOS IŠ 16-toš VASARIO GIMNAZIJS

Linkiu kad šis laiškelis rastų Jus sveikatoj ir Dievo palaimoj.

Man viskas gerai sekasi. Daug gimnazijoje dalykų jau išmokau — ypač lietuvių kalbą, kurią noriu kuo daugiau patobulinti.

Mano noras yra, kad sugrįžusi į Braziliją galėčiau mokytojauti šeštadieninėje mokykloje. Tikiu irgi, kad darbas su lietuvių visuomene bus lengvesnis jeigu aš geriau kalbėsiu lietuviškai.

Labai noriu dirbti, kad lietuviybė būtų stipresnė ir gilesnė Brazilijoje.

Noriu Jums nuoširdžiai dėkoti už pasirūpinimą dėl mūsų ir ypač dėkoju už viską ką Jūs darot dėl manęs. Esu labai linksma ir laiminga, kad turiu taip gerą draugą, kaip Jūs esate.

Bandysiu dažnai siųsti reportažą į "Mūsų Lietuvą", per mano mamą.

Linkėdama viso geriausio, atsisveikinu.

Jūsų

Beatricė Bacevičiūtė

Gavusi mamytės laišką, sužinojau, kad ir už mus meldžiatės kas sekmadienį per mišias. Tas mus visas labai sujaudino. Nežinome, kaip jums išsireikšti. Dabar neturime tam žodžių, ir nežinome kaip kitaip padėkoti, tik savo širdimis ir darbais.

Galiu Jums pranešti, kad čia esame labai patenkintos. Mokykla ir bendrabučiai yra gražūs, švarūs ir sutvarkyti. Gauname gerą maistą ir mokslą. Turime gerų draugų, mokytojų ir sunkių darbų. Turime daug problemų ir nemaža rūpeščių, bet tie dalykai mums padeda išmokti gyventi. Mokomės lietuvių — rusų — vokiečių — prancūzų kalbas, lietuvių istoriją, meną ir filosofiją. Manau, kad kai grįšime, galėsime kitiems viską tą perduoti.

Sekmadieniais padedam kun. Dėdinui per mišias. Jau per kelias mišias surengėm giesmes, kurias Beatricė gitara akompanavo. Dar esame kiek nedrąsios, bet viskas eina pirmyn. Norėčiau taip pat dalyvauti tautinių šokių grupėje, bet atrodo, kad nėra daugiau vietos. Ir esu labai išsūlgusi NEMUNO grupės — aš labai juos visus mylėjau, nes jie yra geri draugai ir geriausi šokėjai.

Čia yra karštų dienų, ir šaltesnių, ir mes laukiame sniego. Niekad jo nemačiusi, negaliu išvaizduoti, kaip bus. Kai atvažiuom, nesitikėjom, kad pasiliksim — ir mūsų rūbai buvo šiltesniam orui. Neseniai gavome pagalbą iš pono Kurgono ir tėvo Konstantino. Manau, kad juos pažįstate. Atvažiuoju, šie abu geri žmonės mums atvežė paltų ir šiltesnių rūbų ir dar mus parėmia viskuo, ko mums reikia. Dėl viso to nesijaučiam tokios vienišos tolimam ir svetimam pasauly.

Jūsų

Sofija-Zosė Z.

Halina Mošinskienė

MIELA STAIGMENA KASDIENYBĖJE

Pirmą kartą išgirdome M.K. Čiurlionio — mūsų genialaus tapytojo ir muziko 3 preliūdus — in fa minore, in re bémolle maggiore, in si minore — piano koncerte, kuriuos atliko Alberto Pomeranz — italų žymus pianistas, š. m. spalio mėn. 11 d. koncerte įvykusiame Circolo Italiano, S. Paulo.

Kas mummyse iššaukė susidomėjimą šiuo pianistu?

Alberto Pomeranco tėvas, nepriklausomos Lietuvos laikais buvo žymus smuikininkas — visa Pomerancų šeima buvo muzikai. Jis grojo pirmu smuiku Kauno operos orkestre (vad. spala.), o be to turėjo nuosavą orkestrą — lengvos „estradinės“ muzikos, kuris grodavo „Konrado“ kavinėje, Laisvės alėjoje, Kaune. Tai buvo labai simpatingas ir draugiškas ponas — džentelmenas muzikas. Jis savo repertuaru — lengvos muzikos, muzikaliai lavino „Konrado“ kavinėn susirinkusią publiką — naujai susidariusi puošnių skrybėlaičių „poniučių“ elita ir studentija, kuri „tarp paskaitų“ ten užbėgdavo „kavutei“, žurnalistų, poetų, publicistų diskusijas apramindavo nuostabiais savo smuiko stygų virpėjimais. Tur būt visa, mano studentavimo laikų karta (1930 — 35 m.) prisimena Pomeranco smuiką. Tai buvo — 40 metų praeity.

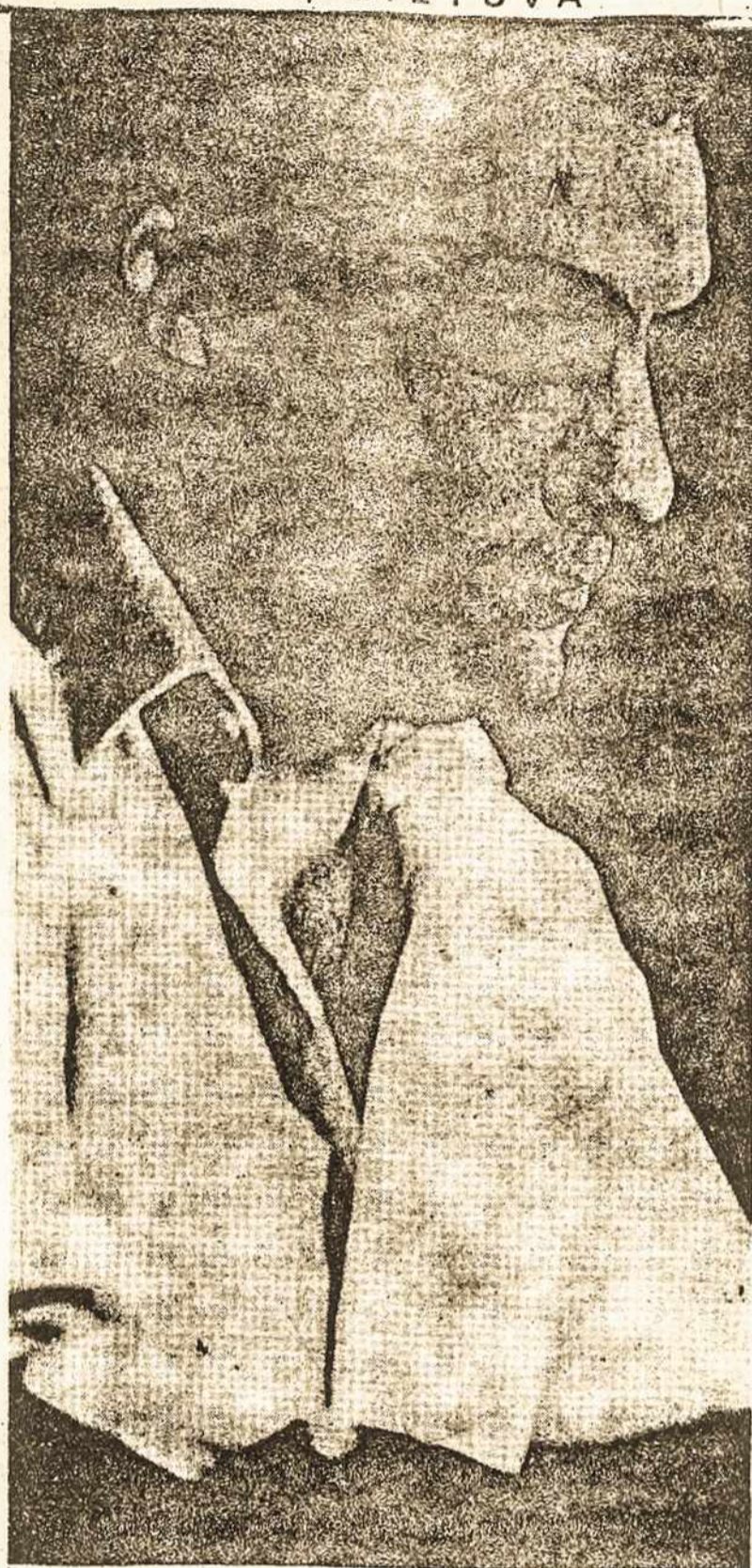
Šį vakarą išgirdome jo sūnų Albertą — tokį gražiai nuaugusį, stambų vyrą, nuoširdų šypsenoje ir virtuozą piano technikoje. Muzikoje — poetą.

Ponios Rozos Petraitienės deka, italų pianistas sutiko įjungti į savo programą M.K. Čiurlionio kūrybos 3 preliūdai pianui.

Pirmoje koncerto dalyje išgirdome italų kompozitorių: Bussoni, Rota ir Rossini preliūdus nuteikusius romantiška lyrika, perteikiančią tą nuostabią, italų muzikalinę kultūrą, nemirtingame žmogaus sielos skrydoje į nuostabų svajonių polėkių grožį, harmonijos troškimo susimąstyme.

Antroje dalyje išgirdome Čiurlionį. Svajingai romantišką — miškų šnerėjimą perduodanti ir daina liaudies perpintą su tragišku šauksmu paskutiniame preliude. Pats pianistas, tik dabar susipažinęs su jo kūryba, buvo jos pagautas ir tikrai nuostabiai jautriai mums perdavė, t.y. klausytojams. Tuo pačiu ir pats išgyveno, tai, ko mes išsiilgę vis laukiame, ir... Iki šiol vis delsiame panaudoti savo repertuaruose. O gal dar nepriaugome iki jo pažinimo?

Po tų svajingų preliūdų Čiurlionio, brutaliai didingas pasirodė Mussorgskis. Nuostabią jėgą ir virtuozo miklumą čia Albertas Pomerancas perdavė visa savo technikos jėga maištingą didžiojo

Albertas Pomerancas

rusų tautos kompozitoriaus dvasios svorį jo pašėlusiam vaizdų kleidoskope, muzikos „Quadros de uma exposição“. Tępažinojau tą kūrinių Maurice Ravel orkestruotą, bet jis buvo rašytas fortepijonui ir dabar pirmą kartą jį išgirdau originale. Įspūdis — didingas, net šiurpus.

Bisui, pianistas dar paskambino, be rods Rachucaninono etiudą tik „kairiajai rankai“ — kai kompozit. buvo susilaužęs dešiniąją. — Romantika. — Taip, net graudu...

Po koncerto, pianistas buvo apsuptas publikos prašančios autografų. Kadangi lietuvių tarpe buvo asmenų, kurie pažinojo asmeniškai jo tėvą, tai sužinojome, kad jis dabar gyvena Italijoje. Virtuozui buvo įteikta S. Paulo lietuvių vardu knyga: „Čiurlionis, o Grande Desconhecido“ ir lietuviška austa juosta, kaip

padėka už mums suteiktą džiaugsmą išgirdus šiame viešame koncerte Lietuvos genijaus sielos ilgesį, atliepiantį mummyse nostalgijos jausmus.

P.S. Circolo Italiano patogi ir puošni salė buvo pilnutėlė publikos. Lietuvių buvo apie 20 asmenų.

Koncerto metu — absoliuti tyla. Jokio lakstymo, nei vaikų riksmų, nei šnektų, nei „apsikabinėjimų“, purkštavimų, rūkymo, komentarų tarp valgių lėkštės ir gėrimų stiklo.

Atvirai kalbant — nemokamai pabūvoju Europoje, — kaip aš ją prisimenu. — puikiame koncerte ir dar gavau virtuozo Alberto Pomeranco autografą.

Ačiū poniai Rozai ir Alfonsui Petraitčiams už tą nuostabią sielai atgaivą. Jūsų dėka S. Paulo italų kolonija pažino M.K. Čiurlionį, o Albertas Pomerancas dabar jį gali tęsti savo repertuaro koncertuose po visą platų pasaulį.

MŪSŲ ŽINIOS**IŠ „NEMUNO“ VEIKLOS**

Tautinių šokių ansamblis „Nemunas“ pastoviai pasirodo su savo šokiais brazilų visuomenėje, bet paprastai mažai garsinasi per spaudą.

Rugpjūčio 24-26 dienomis Nemunas pasirodė Rio de Janeiro mieste per Portugalų kolonijos šventę. Tai buvo „Casa do Ninho“ institucijos sukaktuvės. Tai labai stipri organizacija, kuri net galėjo sumokėti kelionę ir išlaidas Nemunui bei kitoms dviem grupėms.

Rugsėjo 7-os šventės ilgam savaitgaliu Nemunas stovyklavo Santo Antonio do Pinhal miestelyje — 15 km. nuo Campos do Jordão. Čia įvyko naujos šokėjos Iaros įvedimas į ansamblį.

Spalio 17 dieną Nemunas šoko konvencijų rūmuose ANHEMBI. Proga davė ūkio kooperativo „SUL-BRASIL“ penkiasdešimtmečio minėjimas.

LITERATŪROS BŪRELIS

Sekantis literatūros būrelis susirinkimas įvyks spalio 27 d. 20 val. pas p. Margaretę ir Arūną Steponaičius, Av. Chibaras 504, ap. 81. Moema. Tel. 549 7197.

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-188r

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS**Dr. PAULO KALINAUSKAS****ADVOGADOS****Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.**

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

SPAUDOS VAJUS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ pozityviai atsiliopė į ML atsišaukimą organizacijoms stoti į talką spaudai paremti. Pirmas konkretus darbas, tai ML užsakymas mūsų kolonijos mergaitėm studijuojančiom Vasario 16-ios Gimnazijoje ir „LABDAROS“ draugijai Vokietijoje. Kitas labai įpareigojantis, užsimojimas, tai ML IŠVYKOS – PIKNIKO organizavimas LITUANIKOJ laikraščiui paremti.

JAV-ėse ir Kanadoj Lietuvių Bendruomenė kasmet daro spaudos vaju. Čia originalus pavyzdys modernios propagandos iš Detroito. Nuotrauka paimta iš PASAULIO LIETUVIO.

Spaudos platinimas Detroito. Violeta Abariūtė JAV LJS veikėja ir dr. Aleksas Zotovas, LB Detroito apylinkės pirm.

PASAULIO LIETUVIS

restoranas ir kad ten gali pasitaikyti visokių pramatytų ir nepramatytų nesklandumų. O tų nesklandumų ir trūkumų šį kartą tikrai netrūko. Nežiūrint visos geros valios, tenka atsiprašyti daug ko ir daug už ką. Bet kas mane jaudino iki pat gelmių, tai mielųjų svetelių optimizmas, dosnumas ir paslaugumas. Kiekgi tų brolių ir sesių dirbo, triūsė, bėgiojo, negailėjo nei darbo, nei lėšų. Niekas, išskyrus Dievą, jiems už tai neužmokės. Ką jie padarė, sakyty brazilai, "não está escrito." Viena poniūtė, pastebėjusi gyvą reikalą, užmiršo valgyti, paliko vyrą, mažus vaikus ir su gražiausiais drabužiais nubėgo plūsti į virtuvę. Ne vien valgyti ir gerti tie visi žmonės buvo atėję. Tai dėl ko? Tai už ką?

Vienintelis leitmotyvas, ta vedamoji gija, tiek šių metų, tiek kiekvieno Spaudos Šventėj, yra MEILĖ LIETUVIŠKAM ŽODŽIUI. Per tą pačią šventę, daug kas iš kultūringesnių žmonių man tą idėją yra aiškiai apibūdinę. Niekad taip giliai nejstrigo man į širdį kaip dabar, kad lietuviai yra tikrai KNYGNEŠIŲ tauta. Per žodį, ypač per rašytąspausdinamą žodį, kad mūsų tauta triumfuoja. Ar ne šitaip ji triumfavo prieš galingąjį carą? Ar ne per "Kronikos" žodį ji dabar drįsta šaukti dvikovon milžinišką Rusijos komunizmo Golijotą?

Ir man prisiminė dainiaus Maironio žodžiai: "Paimsim arklą, lyrą, knygą ir eisim Lietuvos keliu". Taip, tie trys lietuviškos širdies bruožai: paprastas, sakytum ūkiškas nuoširdumas, dainos-muzikos ir lyrikos pomėgis, laisvo tautinio žodžio, knygos ir tiesos meilė.

Taip jau yra lietuviai!

Kun. Stasys Šileika

TAIP YRA LIETUVIAI!

Spaudos Šventės pietums užsibaigus, kelį užsilikę lietuviai šitaip tarp savęs kalbėjosi:

– Žmonių buvo gyvas galas. Mano manymu tai įvyko dėl neblogai pravesotos propagandos.

– Nieko panašaus! – aiškino kitas. Nereikia, žinoma, nuvertinti propagandos, bet aš galvoju, kad didžiausią pasipirtį davė geras oras.

– Dėl gero oro, – ginčijo trečiasis, žmonės galėjo labai gerai nuvažiuoti ir kitur. Aš esu praktiškas žmogus ir aiškinu labai paprastai: – Moterys sekmdienį tingi ruošti pietų, o vyrams mokėti restorane, ar mokėti čia yra vis tas pats...

Klausiau ir galvojau: – Nei vienas iš tų samprotavimų netinka. Kokia gali būti propaganda, jeigu žmonės žino jau iš anksto, kad parapijanėra nei hotelis nei

IŠVYKĄ Į LITUANIKĄ

rengia

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ir
ŠV. JUOZAPO KATALIKŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

1979 lapkričio 25 Novembro 1979

PELNAS SKIRIAMAS "MŪSŲ LIETUVOS" SPAUDOS MAŠINAI SUMOKĖTI
NEUŽMIRŠKITE

PRALEISKITE TĄ DIENĄ GAMTOJOJE IR KARTU PARENKIME MŪSŲ SPAUDA
LITUANIKA YRA MŪSŲ VISŲ

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4 and. s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário 9 das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

SPAUDOS ŠVENTĖ

126-oji Psalmė skelbia: — Jei Dievas nestato namų, be reikalo vargsta tie, kurie juos stato. Kad lietuviškoji spauda Brazilijoje nebūtų vien tik žmonių, bet ir Dievo statomas namas, V. Zelinoj kun. P. Rukšys atlaikė Mišias už visus spaudos darbuotojus, o kun. J. Šeškevičius kalbėjo apie spaudos svarbą ir reikalą tvirtai ją palaikyti.

Po Sumos žmonės susirinko naujos patalpos ir naujos "Mūsų Lietuvai" spausdinti mašinos palaiminimui Mokoje. Deja laimintojas, Vyskupas Dom Luciano, laiku neatvyko, tada apeigą atliko kun. S. Šileika, kunigų ir kūmų suparamas. Maldoje pabrėžta, kad spaustuvei duodamas laikraščio vardas "MŪSŲ LIETUVA", prašyta Dievo, kad ji skleisų kolonijos tarpe taiką ir vienybę ir kad Brazilijos lietuviai būtų taip didvyriškai savo spaudos palaikyme, kaip mūsų broliai-sesės Lietuvoj.

Šeštadienio vakare apskaičiuota maždaug 150 parduotų bilietų, o kai žmonės suėjo į salę, pasirodė kad jų esama virš dviejų šimtų. Didelė Dievo palaima, bet ir atsakomybė. Gerosios V. Anastacio šeimininkės, kurios ir šiais metais apsiėmė priruošti Spaudos Pietus, kiek galėdamos geriau visus aptarnavo. Per pietus grojo A. Kublicko muzikos aparatūra. Kai kas padainavo ir pašoko. Kap. J. Čiuvinskas pravedė aukotojų vaju, kuris susilaukė gražaus atsiliepimo.

"Mūsų Lietuvos" Administracija karštai dėkoja visiems aukotojams, kūmams, kvietimų platintojams, rengėjams, darbuotojams, pagalbininkams ir dalyviams. Dėkoja pavieniams ir organizacijoms bendrai, o savo laiku padėkos ir paskelbs kas privalu atskirai.

TELEGRAMA

CARACAS, 18.10.79

SVEIKINAM SPAUDOS DIENA
LINKIME SEKMĖS
GAVĖNAS PERKUMAS

SVEIKINIMAI LIETUVOS
POGRINDŽIUI

Spaudos Sventes proga buvo pasiųstas per Vatikano radiją sekantys sveikinimai Lietuvos pogrindžio spaudai.

Brazilijos (ar São Paulo) lietuviai, susirinkę metinei SPAUDOS DIENAI savo savaitraščiui MŪSŲ LIETUVA palaikyti, prisimindami Lietuvos pogrindžio spaudą ir už ją net kalinamus savo tautiečius, jums siūnia giliausią solidarumo išraišką, didžiuojasi jūsų nepalaužiamu išverme, ir meldžia Dievą, kad padėtų lietuvių tautai galimai greičiau atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

yra

SONIA MARIA ir ANTONIUS EUGENIUS

MAJUS

iš Hotel "Rio" Guarujá.

Jiems gili padėka ir geriausio pasisekimo

ML Administracija

SVEČIAI LITUANIKOJ

Užpraeitą sekmadienį aplankė Lituaniką industrialai Paulo Popic, Oswaldo Spadari, Vincas V. Banys ir J. Algirdas Pumputis, su žmonomis. Juos lydėjo p. Jonas Tatarūnas su žmona. Kartu lankėsi p. Jonas Jodelis ir Jonas Silickas. Pastarieji pasinaudojo proga aptarti stovyklos darbus kuriuos planuojama įvykdyti.

Tą pačią dieną lankėsi ir p-lė Angela Joteikaitė su seseria Julija.

Buvo saulėtas sekmadienis ir lankytojai maloniai praleido dieną prie skanaus "churrasco gaúcho", kurį pagamino tikrai to kepsnio specialistas, p. Paulo Popic.

Mažai mūsų tautiečių atsimena, kad turime gražią vietą kuria gale savaitės galima pasinaudoti, atitrunkant nuo triukšmingo didmiesčio. Graži ir rami gamta, tyras oras, kaip tik tinkamiausi atnaujinti jėgas ir pagerinti sveikatą. Reikia tik iš anksto susitarti su stovyklos vadovybe.

JT.

PADĖKA IR LINKĖJIMAI

Ieva ir Vincas Kutkai — jų 60-mečio vedybinio gyvenimo sukaktyje gavo iš Clevelando, JAV-bių, Tėvo Jono Kidyko ir dar kitų sveikinimų — iš arti ir toli.

Besiartinančių šv. Kalėdų ir 1980 Naujųjų metų šventėms proga, Jubilėjimui dėkoja visiems juos prisimenantiems ir linki gausios Dievo palaimos visiems.

BIBLINIAI VAKARAI

Casa Verde lietuviai po praeito mėnesio mišių nutarė kas penktadienį 20 val. daryti Švento Rašto aiškinimo vakarus. Pirmą kartą susirinko p. Marijos Stankunienės namuose 12 asmenų. Kun. P. Rukšys padarė bendrą įvadą į Šv. Raštą.

Sekė klausimai ir diskusijos.

Sekančią savaitę tiek pat žmonių susirinko Jono Stankūno namuose. Buvo kalbama apie pirmąją Šv. Rašto knygą.

Sekantis BIBLINIS VAKARAS bus penktadienį, spalio 26 d. pas. p. Filomeną Černiauskiene.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
ŽINIOS

KALĖDOJIMAS — šeimų lankymas ir laiminimas, Kalėdoms besitartinant, vyks ta vis sparčiau.

Santos — S. Vicente — Praia Grande tautiečiams pranešama, kad lapkričio (novembro) 28,29,30 dd. pas juos lankysis kun. Petras Urbaitis.

Be to, pranešama, kad bendros metinės lietuviškos pamaldos pratomos Gavėnios 4-tame sekmadienį, Santos (Embaré) Seselių Viacentiečių koplyčioje.

VEIKLOS KALENDORIUS

Religinės Kultūros Pokalbis — ivyks lapkričio (novembro) 9 dieną (penktadienį) 20 valandą.

PADĖKA

Širdingai dėkojame V. Zelinos Maldos Apaštalavimo moterims už giedojimą lietuviškose pamaldose už a. a. ELZBIETOS ir JUOZO BURBŲ vėles. Taip pat dėkoja visiems gausiai dalyvavusiems Mišiose.

Augustaičiai

MŪSŲ MIRUSIEJI

Vytautas TUSKENIS mirė š.m. 17 spalio, 56 metų amžiaus. Gyveno V. Zelinoj, R. Fabiano Alves, 292. Paliko motiną ir seserį. Buvo atvažiavęs į Braziliją 1929 metais.

Tegu jam būna lengva ši žemė, kurioje išgyveno pusę šimtmečio.

Dra. HELGA HERING

MEDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.

das 14:00 às 18:00

Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6 -

B. do Limão